

Compatiens aprie impericie ac tūdi
tati compatiens paupꝝ dericoꝝ
qui ad predicacōis officiū promo
uentur. decreui bibliā perlegēdo ex
ponere. necnon a alia que in eccle
sia recitant si vita comes fuerit in
spicere diligēter a partiū difficultū
significacōis a accentus a genera
insinuare lectori paupculo. scdm
qꝫ pro captu mee intelligētie pote
ro ex laboribꝫ alioꝝ vt sic ethimo
logia sensu edificet intellectu a au
res demulceat debita sonoritas p
sodie. Magꝫ autē narrando proba
ta qꝫ probando procedā. vt ex hoc
insufficiētia loquentis pateat a
legēti processus vltior cū aliqua
liter fuerit exercitatus reseruetur
Sicubi autē insonuerit aliquid im
perfecte: impfectioni ascribat scꝫ
toris. Vbi aliquid approbandū
lector deprehēderit: recognoscat de
thesauro dñi emanasse. Vbi vero
de accentu aliquo est contrauersia
inter doctos: illoꝝ sententiā pretu
li quā credidi potiorē. Vbi ecclie
in multis censui deferendū in quī
bus non est abusio nimis absur
da: nec ab arte intolerabiliter de
uiatur. In singulis libris biblie p
singula capitula vbi est explicō
vel accentuacō necessaria singula
ptractantur. Desudabit autē labor
iste ad pedes dñi aliquo aliter ablu
endos qui suouultu placido a risu
iocūdo lotionē pedum affectualiū
suis lectoribꝫ reponsione vicaria
tā liberaliter qꝫ misericorditer polli
cetur. Et qꝫ moreꝫ gerit talis decur
sus pedagogi qꝫ gressus dirigit p

uulorum Mammetractus poterit
appellari.

Pater Ambrosiꝫ
ac frater. sm fide
Preferēs a portās
me. cor. a sic fero
fers in omnibus
suis picipiis desi
nentibꝫ in eis corripit hanc filla
bā se. vt preferens a referens. Que
littere fidē a certitudinē a veracita
tem. Fidei a fidelitatis. Preferēbāt
a pretendēbāt siue oñdebāt. Nec
necessitudo dñis. dicitur amicitia
qꝫ nectit a coniungit amicos. Glu
tinū m. m. cor. dicit caritas qꝫ con
iungit animas: sicut glutinū con
iungit asseres vel aliqua alia. Hoc
gluten vel hoc glutinū terra tenē
vtilis ad compages nauū a alio
rum vasoz. Subdolis. a. um. m.
cor. fidē a fraudulētus. Palpās
a blādiens a mulcens. Dicit autē
palpare tremere moueri salire an
helare sicut qui animā trahit adu
lari blandiri a mamibꝫ contrecta
re sicut cecus facit. v. Palpat con
trectat mamibꝫ. blandiē anxelat
Palpat adulatur tremūt ac salit
atqꝫ mouet. Inde palpo omis. ad
ulator a contrectator dñ. v. Palpo
manu tractans a palpo vocat ad
ulaus. Aduloꝝ tam in se qꝫ in par
ticipio producit me. vbi est trifil
labū. Ouidius. Agmen adulantū
media procedit ab aūla. Concilia
re est amici a concordēz facere. con
iungere a sociare. Lustrare est cir
cuire regiones in ultas a alia mul
ta signat. Vñ. Lustro circumdo

designat lūstro sereno. **P**urgo cir-
cuo lūmino siue pio. **C**oraz id est
presentialiter aduerbiū loci. **M**en-
phicius a.ūm. penultima co. rep-
ta dicitur egiptius a ciuitate **M**en-
phis. **H**ic vates tis. dicitur sacer-
dos poeta diuinus. hic accipitur p-
philosopho. **H**ic pitagoras pen-
tor. nomen cuiusdā philosophi
qui amatores scientie censuit phi-
losophos appellari. **H**ic architas
te. me. producta nomē cuiusdā in
doctrina **P**itagore plurimū erudi-
ti qui **T**arentinus dicitur pe. pro.
a **T**arento fuit oriundus. **I**talica a
grecis occupata magna grecia di-
cta est. **V**nde eamq. oram ytalie
et oram ytalicam. **H**ora per aspiā-
tionem tempus significat. sine as-
piratione est regio et limbus siue
extremitas vestis. **A**spires horā
tempus tibi significabit. **S**i nō as-
pires limbum dabit et regionem.
Peragrate verbū est trisillabum
tam in se q. in participio cor. a me-
diā et significat circuire. perambu-
lare. inquirendo peruagari pererra-
re peruadere. **H**ec atene athenaz
ciuitas est in grecia me. pro. **H**ec
achademia pe. cor. villa est **P**lato-
nis i. q. studuit et docuit. **G**ynasi-
a achademie dicebantur studia et
exercitia in scientijs. **P**ersonaē di-
citur hic per famam diuulgare et
cor. mediā quando est trisillabū
tam in se q. in participio. **M**alo ma-
uis mauult et magis velle verbū
comparatiuū ab hoc descendit ma-
lens principium id est mag. volēs.
Impudenter id est inuerecunde.

Ingere id est doctrinam suam a
his immittere et offerre. **I**ngero in-
geris ingessi ingestum me. cor. in
presenti: sed in preterito pro. **I**mpu-
dens me. cor. **H**ic pirata pirate
est latro marinus. **V**enundatus
pe. cor. et venditus. **P**aruit plato et
obediuit. quia ad imperium **D**yo-
nisi tyranni exulauit. **T**itus liuius
scripsit hystoriam romanorū qui
dicitur manans et defluens lacteo
fonte eloquentie. quia dulcam et
placidam habebit doctrinam. **E**x-
tra vitem et preter vitem famosa
aliud querebant illi nobiles quia
sapientem non edificia. **A**ppollōi-
us nomē cuiusdā sapientis. **V**ul-
gares autē sapientes appellāt ma-
gum a magnitudine scientie. **P**i-
tagorici vero et sequaces **P**itagore
talem vocant philosophum id ē
amatorem scientie: qui habent. pi-
gorici cor. penultimā. **Q**ui vero ha-
bent pitagorei pro. penultimam.
Caucasus mons est **I**ndie media
correpta. **A**lexāder neq. **C**auca-
sus irriguo paradiso spirat ab or-
tu **A**lbani me. producta sunt popu-
li. **M**assagete pe. cor. sunt populi.
Hic amnis est fluuius. **T**ransmis-
sus sa. sum. dicitur hic transitus a
um. **H**ic et hec bragmana tie. me.
tor. rep. populus. **H**ic biarcha no-
men cuiusdā philosophi est qui
forte cathedram habebat aureaz
vel quia sapientiā docebat que au-
ro pretiosior ē. **I**n throno sedebat
aureo q. portabat discipulos de fo-
te tātali. de sapia scilicet q. dicitur fons
tātali a tantalo pho. dicitur q. tantalus

m. cor. filius fuit **Iouis** qui propter
 culpam suam apud inferos sustinet
 talem penam quod semper sitiens ha-
 bet aquam ascendente usque ad la-
 bium inferi et cum vult bibere aquam
 refugit. **Item** esuriens semper ha-
 bet poma descendente usque ad labi-
 um superius et cum vult comedere po-
 ma refugit. sic mundi sapientia
 non reficit. **Elamite** pe. pro. populi
 sunt **semices** populi sunt **me. pro.**
Arabs est accusativus grecus. **Hic**
 et **hec** arabs arabis populi sunt a-
 rales. arabes vel arabas **me. cor.**
Palestin populi sunt **pe. p. ducta.**
Caldei populi sunt **m. pro.** **Gigno**
 sophiste erant quidam philosophi
 nudi: solis genitalibus regmina
 adhibentes. **A gigno** quod est nu-
 dus et **sophos** quod est sapiens.
De mensa solis dicitur quod quidam
 emit iactum rethoris a piscatore qui
 traxit mensam auream et post me-
 tam contraversam adiudicata est
 deo soli et dicitur famosissima. quod
 multi volebant videre eam in zabu-
 lo id est in litore zabuloso posita
Vel dicitur mensa solis locus ubi
 docebatur astrologia. et qui trade-
 bant eam propter numeros necessa-
 rios et figuras protrahendas uteba-
 tur litore zabuloso. Dicebat autem
 solis quia ipse erat deus sapientie
 et famosissima. quia scientia illa
 fuit in multis partibus divulgata.
Philostratus pe. cor. nomen est phi-
 lostratus qui de huiusmodi fecit octo volu-
 mina. **Vnde** quidam ait. **Hic** in vesti-
 mis coniuncta philostratus vndis
Ca. ii. **Lustratus** id est pera-

gratas et perambulatas **me. pro.**
Iherosolia fe. g. sic et arabia **pe. cor.**
Hec ebdomas. is. est septenarius qui
 deseruit legi veteri. ab epta quod
 est septem. p. conversa in b. et duas
 quod est dies. **Hec** octoas. adis.
 est octonarius qui deseruit euange-
 lio ab octo et duas utrumque **cor. m.**
 in recto et **pe.** in obliquis. **Hoc** mis-
 terium est occultus sensus siue clau-
 sum secretum. **Barnabas** me. cor.
 ubi q. **Energia** gie. pe. pro. et fe. g.
 dicitur interior operatio siue labor.
 ab en quod est in et egre quod est la-
 bor siue operatio. **Eschimes** vel **esci-**
mis. m. cor. vel **Eschimeus** pen. pro.
 nomen est cuiusdam oratoris. **Hic**
 domestenes **nis. pe. cor.** nomen fuit
 alterius qui in causa quadam fuit
 sibi contrarius. **Est** autem oratio con-
 textus verborum cum sensu. **Ca. iii.**
Hic et **hec** docilis et hoc. le. aptus do-
 cere. **m. cor.** **Hic** plastes huius. te.
 dicitur formator siue figulus a plas-
 mo. as. quod formas imprimat. **Depi-**
 xit et descripsit. **Revincere** pen. cor.
 in infinitum et redarguere. **Rustici-**
 citas et simplicitas. **Ca. iiij.**
Intulit. m. cor. dixit. **Teodidasti**
 et docibiles dei **pe. cor.** **Imperitus** et
 indoctus **pe. pro.** **Supputatio** et nu-
 meratio. **Supputo. as. me. cor. rep.**
Ca. v. **Hic** demosthenes. nis.
 pe. cor. nomen est cuiusdam sapien-
 tis. Quam id est quamvis. **Predestio**
 et preordino **pe. cor.** **Revelo. as. m.**
 pro Revelata facie id est expedita
Revero. as. id est aperio **me. cor.**
Quomodo me. cor. quando est una
 pars. **Veheculum. n. g.** est curus

siue cetera. **V**olueret et frequen
 ter repeteret. Eadem hora me. pro.
 In reliquis eadem facit ablati
 uis eadem. **C**a. vi. **P**erstric
 ta leuiter tracta vel summam die
 ta adiectiuum a perstringo gis. xi.
Angustia tie. dicitur hic artatio
 et breuitas que competit epistole
Euagor gatis. m. cor. **I**ngredi me
 dia cor. **R**ethor p. **T**a. **D**icitur ora
 tor. a resis quod est locutio. propter
 copiam verborum. **R**ethor. rethoris
 me. cor. in obliquis. **R**ethoricius.
 a. um. pe. cor. **H**ic et hec geometra
 tre. dicitur mensurator terre et hic
 geometer tri. idem et utrumque secundum
 communem usum pro. pe. et potest
 dici componi a ge quod est terra
 et metior tiris. quod producit pri
 mam. non a metros quod est mensu
 ra quod prima cor. **G**ramaticus
 rethor. geometer pictor aliptes **A**s
 tronomus m. est qui docet regu
 las vel legem de stellis. ab astron
 quod est stella et nomos quod est
 lex. **A**strologus componit ab astro
 et logos quod est sermo et est astrolo
 gia pars astronomie. **A**stronomus
 et astrologus cor. pe. **A**stronomia
 autem et astrologia producit eas.
 sicut geometria et philosophia.
Logus gi. m. ge. est sermo. **A**grico
 le. communis g. e. **H**ic cesor ris. me.
 pro. ab incidendo dicitur. **H**ic fullo
 omis. me. pro. dicitur qui parat
 pannos et excandibat. **H**ec suppel
 lex tilis dicitur massariticum. **P**as
 sim aduerbiu est et communiter in
 differenter ubique. **V**endico as. et
 appropio et usurpo me. cor. **H**oc

poematis. est versus. **G**arrulus. a.
 um. me. cor. a garriendo dicitur. **H**ec
 anus nus. nu. est vetula. **D**elirus a
 um. dicitur qui desipit et mente de
 ficit per etatem. **H**ec lira re. dicitur
 instrumentum sonum et cor. prima
 et hec lira re. dicitur fulcus et pro. g.
 prima. **P**ollice tango liram: fa
 cio cum vomere liram. **D**eliro discor
 do deliro deuio dico. **E**st lira fons p
 mi caput est quoque lira secundum.
Pre
 sumunt media pro. **H**oc supercili
 um est pars quedam tegens oculos
 cuius adductio et eleuatio notabi
 le est signum superbie. **V**nde et qua
 doque ponitur supercilium pro super
 bia. **T**rutina nas. et pondero me. d.
 cor. **H**ec trutina ne. est instrumentum
 ponderandi me. correpta et verbum
 et participium quando est trisyllabum
 cor. me. **P**ropudor me. pro. et confu
 sio supple est. **P**ro ponit pro interie
 ctione que consonat pudori cum di
 citur propudor. et dolori cum dicitur
 prodolor. et sceleri cum dicitur prone
 phas. **D**e qua interiectione dicitur
 in **L**ucano. **P**ro si remeasses in vi
 tem. **P**ro sine h et tales dictiones
 due partes sunt et duobus accen
 tibus debent proferri. **P**ro pu
 dor accentum geminatum debet ha
 bere. **E**differo ris. rui. secutum. est ape
 rire. ab e et differo ris. quod est tracta
 re sapienter loqui dicere confirma
 re. pe. corrept. **M**ulserunt me. cor.
 et delectauerunt. mulceo ces. si. su.
Hic homero cento tomis. et hic vir
 gilio cento tomis. sunt libelli de libris
Homeri et **V**irgilii ad laudem christi
 si compositi quod illi poete in scripturis

suis prolixis multos versus posue-
 runt qui vident in superficie ouem
 re p̄p̄o. quos p̄currentes quidā pū-
 ctauerunt et post in vnum college-
 runt. Et q̄ hic cento centomis est
 pūctus siue puntuatio. **H**ic vir-
 giliocento nis. est op̄ilacō facta de
 versibz virgilij. Et hic homero cen-
 to. nis. est op̄ilatio facta de versibz
 homeri. In accō plurali hos home-
 rocentones vel homero centonas et
 virgiliocentones vel virgiliocento-
 nas. **I**sti sunt acci greci et pro d. pe.
Maro. onis. m. pro. fuit **V**irgilius
Virgo ponitur pro iusticia in ver-
 sibus virgilij. **I**lle hystorie ad ali-
 ud referuntur. **C**irculati dicuntur
 pueri qui ludūt in circulo deponē-
 tes aliquid occulte circa aliquem
 de sedentibz. **S**tomach⁹ chi. m. cor.
 ponitur hic pro indignatione. **C**
Ca. vij. **V**idelicet et videre licet ad-
 uer. affirmandi vel coniunctio ex-
 positiva. **I**sti versus possunt legi i
 interrogatiue vel remisse scdm opi-
 nionē sic dicentiū. **H**ic exodus di-
 m. cor. **D**ecalog⁹. gi. pe. cor. a deca
 qd est decem et logos qd est sermo
 q̄ continet decem precepta. **M**isticus
 a. um. figuratiu⁹. **S**ingulus. a. ū.
 et quilibet per se. **P**ene. fere adū.
 remissiū. **S**pirant. et spūaliter sig-
 nificant. **A**rismetrica. ce. pe. cor. ab
 ares quod est virtus et richimos
 quod est numerus. q̄ tractat de
 virtute numeroz. **H**ec herem⁹ mi-
 est desertum. **H**oc deuteronomium
 grece dicitur secunda legis latio latie.
 a deuteros quod est secundū et no-
 mos siue nomia quod ē lex. **D**e x

teribus potest esse dyasteticum et
 coniungatur cum precedentibus
 vel ponatur in principio subsequē-
 tium. **P**entateucis. ci. a penta qd
 est quinque et teucos quod est volu-
 men dicitur pro quinque libris mo-
 ysi pe. pro. per dyptongum. **M**oy-
 ses a moy quod ē aqua et ses qd
 est assumptio dicitur. quia de aqua
 fuit assumptus et semper acuit vl-
 timam in recto et in obliquis **C**om-
 plector. teris. ter. con. id est astringo.
 amplector. **L**abor. beis. lapsus
 fur et currere vel fluere. **H**ic pedester
 hec pedestris hoc pedestre dicitur qd
 pedibus incedit et ponitur pro hu-
 mili et plano **P**ropheta. tas. me d.
 producta. **C**ircumdabor. pe. cor.
Circumdor. aris. pri. con. **H**ic tip⁹
 pi. est figura. **P**refert id est prete-
 dit siue presentat. **H**ic viculus li.
 et parvus vicus vel parua ciuitas
Confiniuz. ij. vbi aliqua terminā-
 tur contigua. **H**ec moabitis. tidis
 pe. pro. in rectis: sed cor. pe. in obli-
 quis. **A**bolitus. a. um. pe. cor. id ē
 deletus. **P**orro id est sed vel certe.
Hic et hec lugubris et hoc bre. tri-
 stis et flebilis. m. cor. **R**editus tus.
 tui. m. cor. reuersio. **E**ruca. ce. fe. g.
 et m. pro. est vermis quidam qui
 in caulibus inuenitur. **H**ic bruc⁹
 est fetus locuste. **H**ec rubigo. gi-
 nis. me. pro. est ros noxius quo
 blada et terre nascentia viciatur
Effusum iri spiritum sanctum id ē
 effundendum esse. futurum ē pas-
 sui in infinitiuo. de effundor. deris
Si ab vno vsq; ad quindecim sigil-
 lati procedendo et summa excrecentz

colligendo processeris quādo xx. compleueris centum xx. cōprehendes a quindenarius sic excrecens quīndecim psalmis gradualibus mistice adaptatur. Hoc morum ē fructus mori vel rubi distringere id est leuiter stringere. vel distinguens quia meliora discernuntur ab alijs. **E**xprimit media correpta **L**itus a. um. & superinductus. **A**damanthinus a. um. & de adamante lapide penultima pducta. **D**icvntinus m. media pducta est instēmentum recurruū ad attrahendū fructus de summitate arborū. **A**bdi as media pducta Emulus a. um. id est inuidus **P**ertonos as. med. correpta & terribiliter increpo. **R**e uoco media cor. **C**oheres media producta. **H**ic a hec coheres redis pe. pro. in obliquis quadriflatis. & simul heres **R**igidus a. um. & asper & durus. **C**ognitor toris. med. cor. agnoscendo dicit. **H**ic eiulat⁹ tus. tui & magnus ploatus. **I**n uolutus dicitur hic indutus et ornatus. **F**estiuus a. um. est sollemnis media pducta. **H**ec arida de & terra media correpta. **H**ic a hec a hec totidem media correpta id est tot quot illa. **H**ec lampas dis. & hec lampada de. lucerna est de vitro **Q**uadrīga ge. prime dedinatiois me. producta curru⁹ est quatuor rotarū. **P**redico as. prime coniuga. med. cor. sed predico cis. ter. cō. me. pro. **T**ero ris. xii. xum. ē telam fecere coopire ordinare construere **H**oc alphetū. abcedarū penultima pducta. **H**ic par

89 ē bestia velocissima variorū colorū **R**ecto nectis nexi vel nexii plura significat. **X** Recto dat inserere & iungere siue ligare. **P**entameter pentametra pentamet⁹ dicit⁹ versus quinq; pedum. a penta quod est quinq; a metros quod est mēfura pe. cor. sic a exameter tra. ty. pen. cor. ab exa quod est sex a metros scilicet versus sex pedū. **D**attilus pes quidam est a cor. med. & ultimam. **I**nde dattilius a. um. pe. cor. **S**aphicus a. um. est gen⁹ metri media cor. a sapho puella illius carminis inueniēte. **H**ec genesis sis. vel geneses ultima acuta est primus liber in biblia **E**xtramus a. um. & ultimus **P**hilohisticus a. um. vel hic philohistoric⁹ id ē amator hystoriaū. a philos quod est amor a hystoria. **H**ic simonides dis. penultima correpta nomen est cuiusdam poete. non simplex ut quidam volunt. a simplex a qui sic habent etiā corri. penulti. **P**indarus ri. media correpta alius poeta fuit **A**lceus media producta fuit alius poeta **F**laccus ci. fuit oracius. **C**atull⁹ a seren⁹ fuit alius quī interponatur copula. qui dictus est catullus media producta per geminū. **H** a seren⁹ a serenitate animi vel sermonis **V**ers. **M**antua virgilio gaudet verona catullo. **P**ersonat media correpta id est laudat in carmine liuio. vel ad lirā quia tangendo lirā decantabat psalmos suos. **D**ecordus a. um. id est decem cordarū. a deca quod

est dea a corda. **E**xito. tas. p. test
corripere vel producere media tam
in se q. in principio quauo trifilla
bum est. **I**nferus. ri. me. cor. est in
fernus. **E**pitalamium. mij. pe. cor.
dicitur canticu; quod cantatur su
pra cubiculum sponsi a sponse. **A**b
epi quod est supra a thalamus q. d.
est camera. **V**ic celester. hec celebs
hoc celebre id est sollemnis a famo
sus. **P**osterus. a. um. dicitur qui
postea sequitur media correpta.
Vic paralipomenon dicitur a pa
ra quod est preter a ypos quod e
sub a mene quod est defectus qua
si premissorum supplens defectus.
Hec epitome. huius epitomes vl
tima acuta. **V**el hoc epitoma epi
tomatis penultima producta dici
tur abreuiatio. **A**b epi quod est su
pra a tomos quod est sectio vel in
cisio. **I**nstrumentum ponitur hic
pro testamento. **A**rrogo. as. m.
cor. id est arroganter a iactanter
aliquid sibi tribuere. **C**oartantur
id est comprehenduntur. **I**nstau
ro as. me. pro. a. re. paro as. **E**struo
is. id est constroo vel edifico. **V**ic
profelicius vel profelitus. a. u. pe.
cor. dicitur aduena a incircūcisus
Apros quod est ad a elico quod
est remio. **R**aptum amore a captū
amore. **C**eterum a sed. me. cor. **C**he
rubim ultima acuta. **V**ic cherub.
bis. bi. tem. o cherub ab hoc cheru
be. i. singulari numero accipitur p
quolibet angelo illius ordinis. in
uenitur etia; cherubim in singula
ri numero. m. g. **I**n plurali autem
cherubim sunt spiritus illius ordi

nis. **H**oc cherubim per n. in plurali
sunt agmina illoz agloz. **V**ic che
rubim sacros. cherubim sac. sit che
rub almus. **E**imico as. me. cor. id e
resplendo. **F**ulgur. guris. n. g. **P**e
natus. a. um. a. pennis curuatus vel
armatus. me. pro. **P**erplexus. a.
um. a. coniunctiuus a onexus. **P**le
rusq. raq. eumq. id est multum
semper pro. me. in prosa. **V**ic phi
lemon. monis. me. pro. in rectis a
cor. pe. in obliquis. **T**erere id est
tractare. **A**nima duerto. tis. te. re.
cognoscere. ex animo a ad a. verito
Mistis grece latine dicitur secretū
Inde mysticus a. um. a. sacer diuinus
occultus. figuratiuus. **S**uccinctus
a. um. id est breuiter dictus in hoc
loco. **A** succingo. geris. **C**ecutio. cu
tis. quarte coniugationis est esse
vel fieri cecum per ignorantiam a
est verbum trifillabum. me. cor.
Hec apocalipsis dicitur reuelatio
Ab apo quod est re. a calipsis q. d.
est velamentū. **V**ic a hec interpres
pretis. pe. cor. in obliquis. **H**ec co
cio. onis. d. congregatio. **H**ec in
dustria. e. est studiosa consideratio
Petulans. tis. om. ge. dicitur im
portunus. brutus vel petens laudem
me. cor. **V**ic a hec hebes. betis. me.
pro. in obliquis dicitur ineptus i
tellectu carens. obtusus a stultus
Pollicior. aris. secunde coniugatio
nis. a. promitto. **C**arpo pis. pfi. ptū
dicitur euellere vel apprehendere.
sedenti id e. ocioso me. pretero. **M**a
gistrum rennuens a. recusans. **C**o
mes. mitis. id est socius. **S**pōdeo
des. a. promitto. **I**nuenit. me. d. cor.